СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 278. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 27. листопада, 1929. VOL. XXXVII. No. 278. Jersey City, N. J., Wednesday, November 27, 1929. THREE CENTS.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ

ФАРМЕРСЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ ДОПОМАГАЮТЬ ГУВЕРОВИ

ДОМАГАЮТЬСЯ ДЕШЕВОГО КРЕДИТУ ДЛЯ ФАРМЕРІВ І РОЗБУДОВИ ДОРІГ.

ВАШИНГТОН, 26. листопада. — Президент Ґувер відбув учора послідну з плянованих конференцій у справі економічної відбудови краю. На наради прибули представники фармерських організацій, голова Фармерської Ради і секретар Гайд.

По нарадах не оголосив президент ніякої заяви, але инші учасники нарад були настроєні оптимістично. Вони твердили, що фармери попруть Ґувера у його плянах, коби тільки дістали дешевий кредит, бо це відчинить їм нове поле праці.

БУДУЮТЬ НОВІ ПРИЧАЛИ.

ДЖЕРЗИ СИТІ СТАНЕ ПРИСТАНЮ.

НЮ ЙОРК, 26. листопада. — Між Нюйорською Портовою Управою і міською радою в Джерзи Сиіт йдуть пертрактації щодо будови нових причалів, які мали би служити головно для цілей військової маринарки, а рівнож і для торговельних кораблів, особливо тих великих, для яких уже не стає місця в нюйорськім порті.

Кошти будови виноситимуть $25,000,000.

$400,000,000 НА РОЗБУДОВУ КРАЮ.

ВАШИНҐТОН, 26. листопада. — З повідомлень, які надіслали ґовернори стейтів до Вашинґтону, виходить, що стейти призначили коло $400,000,000 на ріжні публичні роботи, щоби в той спосіб дати варстат праці безробітним. У тій сумі нема Ню Йорку, бо це місто видасть малощо не стільки, що всі стейти.

КЛОПІТ З МЕЙФЛАВЕРОМ.

ВАШИНҐТОН, 26. листопада. — Департамент маринарки виставив на ліцитаційну продаж президентський яхт, званий „Мейфлавер". Яхт той має свою довгу історію. Побудовано його в Англії для одного з англійських міліонерів. Потім відкупила його американська маринарка. На американській службі брав „Мейфлавер" участь у бльокаді Куби підчас еспанської війни. Потім віддано його до вжитку кождочасного президента Злучених Держав. Зроблено це на просьбу президента Рузвелта. Від того часу „Мейфлавер" плив собі по Потомаку й возив під неділю президентів і їхніх приятелів та гостей. В такім характері застав його президент Гувер. Та Гуверови цей спорт видався задорогий, бо удержання „Мейфлавера" коштує річно $300,000. Тому він віддав його назад маринарці, а та знову виставила його на ліцитацію.

Кажуть, що кілька нюйорських богачів хоче купити „Мейфлавер" і подарувати його Ню Йоркови для вжитку при ріжних парадах.

БУДУЮТЬ НОВІ ТОРГОВЕЛЬНІ КОРАБЛІ.

ВАШИНҐТОН, 26. листопада. — Ґенеральний постместер Бравн заповів, що Америка приступає до розбудови великої торговельної фльоти. За кілька днів буде проголошений конкурс на будову 17 нових модерних торговельних кораблів. Це тільки частина оферти, бо будуватимуть більше кораблів, а загальна їх поемність виноситиме 460,000 тон. Кошти будови будуть $250,000,000.

Кораблі, які будуть призначені до комунікації між Америкою й Европою, будуть наймодернішого типу і відбуватимуть дорогу в пяти днях. Щоби піддержати торговельну фльоту, держава призначить для нових корабельних доріг річно $10,000,000, які буде платити титулом належитости за перевіз почти.

ШЛЮБ НА ЛІТАКУ.

А ПО ШЛЮБІ ГОП НА ЗЕМЛЮ ПРИ ПОМОЧІ ЛЕГКОПАДІВ.

РУЗВЕЛТ ФІЛД (Лонґ Айленд), 26. листопада. — Мисс Клинґер, літ 18, і Доналд Бебкок одружилися на літаку серед хмар. Взяли з собою мирового суддю, який набрався при тім доброго страху, і 9 свідків. По вінчанню, яке перевів суддя, молода перша скочила з літака й при помочі легкопаду злетіла на землю. За нею полетів у той самий спосіб молодий, а за ним дружба. Решта гостей злетіли на землю літаком.

ДО ЧОГО НАДАЄТЬСЯ ГУВЕР.

ШИКАГО, 26. листопада. — З почерків і рисунків, які поробив президент Гувер, вичитав графольоґ Ліон Йорк здібности й характер президента. Каже, що Гувер добрий на початок усякого діла. По тім він лишає роботу другим, а сам тільки допильновує. Найкраще надається Гувер до будови мостів. У тій роботі він досконалий, тому радше надається на будівничого мостів як на президента.

ЯК БУНТУВАВ ГОФМАН.

МЕРІОН (Норт Каролайна), 26. листопада. — На суді проти робітничого юнійного орґанізатора, Алфреда Гофмана, зізнавав Лоренс Гоґен. Він твердив, що Гофман не тільки що не взивав робітників до бунту, але наказував їм прийти на пікетовання з біблією в руках і поводити себе спокійно.

НОВИЙ ТУНЕЛЬ ПОПІД ГУДСОН.

В Ню Йорку ведеться переговори, щоби розпочати будову ще одного тунелю попід ріку Гудсон, бо автомобілевий рух так зростає, що за кілька літ новозбудований тунель буде невистарчаючий. До того хочуть через будову тунелю зарадити рівнож і безробіттю й причинитися до поліпшення економічного положення, згідно з пляном президента Ґувера.

ПОШИРЕННЯ РОБОТИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ КНИГОЗНАВСТВА.

Цього року Всеукраїнський Інститут книгознавства дуже поширює свою роботу. При Інституті відкривається 4-та бібліографічна секція, а окремі його відділи також поширюють межі своєї діяльности. Так при кабінеті вивчення книги й читача відкривається сектор вивчення книгопокупця та сектор вивчення польської книги.

МІСТ ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН.

На мості, що лучить чеську і польську частину міста Тешина, уставлена є з обох боків митна сторожа. Ґазети доносять, що чеська сторожа не пускає через той міст жінок, що хотять переходити з чеської сторони на польську. Зарядження це має мати на меті забезпечення перед контрабандою (перемитництвом). Жінки внесли скаргу, домагаючись виясення, чому не підозрівається о перемитництво мущин, а лише жінок.

БОМБИ НА ВІВТАРІ ЦЕРКВИ.

Ґазети доносять, що в соборі міста Ґродна поклала невідома рука два пакунки, нанаповнені вибуховим матеріялом, на престолі. Додумуються, що бомби ці покладені з наміром перешкодити відбуттю церковної відправи, яку замовили в згаданій церкві представники української еміграції в Польщі.

В ЛИСТОПАДОВІ СВЯТА.

В селі Підгородищі, бобрецького повіту, в ночі з 31 жовтня на 1 листопада ц. р. невідомі люде підложили бомбу під місцевий постерунок поліції, яка, вибухаючи, здемолювала половину дому. В другій половині дому спали в тому часі поліцаї, яких одначе експльозія не досягнула. У звязку з цією подією арештовано двох братів Сновидовичів, членів управи Луг.

В селі Романові нічю з 1-го на 2-го листопада станув у полумях цілий фільварок графа Потоцького. У звязку з цими подіями постерунки поліції провадять слідство в селах Романові, Коцурові і Звенигороді. В Коцурові арештовано кількох парубків, між ними Гриця Олексіва.

В селі Підсоснові в ночі з 4-го на 5-го листопада згорів фільварок. Жертвою вогню впало гумно, 4 стирти збіжжа й стирта сіна.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1930 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою дня 26 листопада 1929 р.: Від. 33, 36, 47, 71, 113, 119, 125, 148, 186, 216, 260, 287, 303, 317, 318, 319, 322, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 335, 337, 338, 339, 340, 342, 343, 344, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 361 (2 пакунки), 362, 363, 365, 366, 367 (2 пакунки), 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 380, 381, 383, 384, 386, 388, 392, 393, 400, 401.

Вислано експресом 26 листопада 1929 р.: Від. 334 (2 пакунки), 336 (2 пакунки), 341, 345 (2 пакунки), 364 (3 пакунки), 379, 385 (2 пакунки), 396.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить Адміністрацію Свободи.

УКРАЇНА НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВІ ЛЯЛЬКОВИХ ТЕАТРІВ.

Цього року у Празі відбулася міжнародня вистава лялькових театрів, де брала участь також Україна. Всеукраїнське товариство Культзвязку надіслано на виставу копії ляльок старовинного театру „Вертеп", фотографії київського дитячого й межигірського лялькового театру та 10 ляльок театру АРМУ. Чеська преса позитивно оцінила радянські експонати. Найбільшу увагу притягли до себе ляльки театру АРМУ.

САБОТАЖІ НА ПОЛЬСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ.

В останніх часах було в Польщі кілька спроб викликати катастрофу на польських залізницях. Хтось кинув на шини біля Кракова величезний камінь, ваги 200 кільограмів. Біля Новогрудка невідомі люде поклали поперек дороги шини. На Поліссі, біля Білої, хтось викрутив шруби в шинах і наслідком того поїзд вискочив зі шин та перевернувся. Три вагони розбиті, а машинист і його помічник ранені.

Всі ті саботажі викликані є розпукою гноблених і виголоджуваних людей.

ВИСЕЛЕННЯ ЖИДІВ З МОСКВИ.

З Москви виселено 1,000 жидівських родин під напором домагання нежидівських купецьких і реміснячих кругів. Не відомо, куди переселиться тих 1,000 родин. Певно розіпхають їх по українських містах. Так було в історії вже нераз.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ.

Кооператива Рідна Школа у Львові приступає з початком 1930 року до видання української загальної енциклопедії. Головну редакцію обняв Іван Раковський при співучасти членів Всеукраїнської Академії Наук К. Студинського, В. Щурата, Ф. Колесси і М. Возняка. Енциклопедія обниматиме 2,000 сторінок друку з доданням около 70 таблиць, крім цього 20 географічних карт і понад 500 чорних образків, пояснюючих зміст.

ЛОВИ НА ЛЮДЕЙ.

Микола Мікан і Палій Шпитко з Чорногузів (Буковина) провадили дарабу з Вижниці до Чернівців. Коли вони були зі своїм сплавом коло Іспасу, почули на польськім боці стріли, а одна куля трафила М. Мікана в голову. Другому керманичеві куля зірвала капелюх з голови. Вони сперли сплав на польськім боці ріки і побачили, що це стріляли до них польські шляхтичі, котрі устроювали тоді лови. Між шляхтичами був староста повіту Вижнарський, який, щоби затушувати випадок, давав Міканові 100 золотих. Мікан грошей не приняв і його в грізному стані перевезено до Вижниці.

Пригадуються часи Каньовських і Вишневецьких, коли то шляхта стріляла до людей як до заяців.

ДІНЕЦЬКЕ ГОРОДИЩЕ ПІД ХАРКОВОМ — ДЕРЖАВНИЙ ЗАПОВІДНИК.

Археольоґічні дослідження старовинного словянського селища, що його виявили підчас шляхових робіт біля селища Карачівки, дали несподівані наслідки. Розкопини дали багато цікавих і цінних річей з побуту Словян XII. століття, а також виявили рештки стародавного міста Дінець, що про нього згадує ще Слово о полку Ігоря. Ці археольоґічні знахідки набувають великого наукового значіння не лише в союзному, але навіть в европейському масштабі. Розкопини вже уможливили визначити певну територію колишньої оселі, в якій заховано ще багато археольоґічних памяток, котрих виявлення може зробити цілу добу в історії дослідень культури.

Наркомос, Укрнаука і Український Комітет охорони памяток культури звернулися до харківського окрвиконкому Української Академії Наук і Українського археольоґічного Комітету з проханням допомогти Наркомосові охоронити цей памятник старовини й культури. Усю територію розкопин предбачається оголосити державним заповідником: „Дінецьким городищем XII. ст."

Розкопини Дінецького городища провадитимуть протягом найближчих років. Територію розкопин охоронятимуть. Знайдене на місці розкопин старовинне гончарне горно вирішено перевезти до харківського археольоґічного музею.

ОСТАНКИ СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО ПЕРЕВЕЗЕНО ДО РІДНОГО СЕЛА

ПОХОРОН ВІДБУВСЯ ВРОЧИСТО ПРИ ВЕЛИКІМ ЗДВИЗІ ОКОЛИЧНИХ МЕШКАНЦІВ.

СМЕРЕКОВЕЦЬ (Галичина), 8. листопада. — Брат покійного Семена Ядловського повідомляє листовно родину небіжчика в Америці, що тіло покійного Семена Ядловського перевезено з Мукачева до рідного села. Похорон відбувся в день св. Дмитра, 8 листопада, на смерековецькому цвинтарі побіч його покійного батька.

Похоронна Служба Божа відбулася в церкві при участи 6 священиків й великого здвигу народу зі Смерековця та з околичних сіл. Прощальне слово виголосив один священик в церкві, а другий та один світський на цвинтарі. Бесідники піднесли заслуги свого великого земляка, якого нарід проводжав у могилу з великим сумом і глибокою пошаною.

ПОХОРОН КЛЕМАНСО.

ВІДБУВСЯ БЕЗ ЖАДНИХ ПОЧЕСТЕЙ, ПРОМОВ І ЦВІТІВ. БІЛЯ ГРОБУ БУЛА ЛИШЕ РІДНЯ ТА БЛИЖЧІ ПРИЯТЕЛІ.

ПАРИЖ (Франція), 26. листопада. — В родиннім маєтку Клемансо, Вандеї, вчора поховано „Батька французької побіди", як звуть Французи Клемансо. Похорон відбувся без жадних церемоній. Трумну до могили проважали кревні помершого, ближчі його приятелі та кілька слуг, бо Франція виконала волю помершого, щоби при похороні не робити йому жадних почестей.

Лише парижські гармати, котрі свого часу сповістили перемиря на фронті Великої Війни, знову дали 101 стрілів на честь помершого найбільшого мужа Франції. В палаті послів відбулося присвячене памяти небіжчика засідання, на якому виголосили промови: предсідатель палати та премієр-міністер Тарде.

В неділю відбудетьси великий похід ветеранів війни, війська та представників ріжних офіційних установ Франції, правительства й громадянства перед гробом невідомого жовніра. Цим походом Франція віддасть пошану тому, чия воля, енерґія й гаряча любов до батьківщини принесли їй побіду.

КАЮТЬСЯ ПЕРЕД СТАЛІНИМ.

ЛІДЕРИ ПРАВОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ОПОЗИЦІЇ ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО БУДУТЬ КОРИТИСЯ ПАРТІЇ.

МОСКВА (СССР), 26. листопада. — Виключений недавно з Політичного Бюра партії Бухарін, а також голова ради народних комісарів Росії, Риков, і голова комуністичних професійних спілок Томський подали до Центрального Комітету комуністичної партії заяву, що вони признають свої помилки перед партією й на далі не будуть стояти в опозиції до лівого курсу політики, яку партія тепер провадить.

РОСІЙСЬКА АРМІЯ НАСТУПАЄ НА ХАРБІН.

ШАНҐАЙ (Китай), 26. листопада. — Російська червона армія захопила місто Гайляр, яке тепер горить, підпалене червоними. Тисячі біженців Китайців, Росіян, Японців та инших тікають з районів, захоплених большевиками.

Російські війська наступають, маючи на переді кінноту, тенки та літаки. Китайські війська відступають у повному безладдю, остаточно здеморалізовані. Китайські купці почали евакуацію Харбіна, до якого вступають червоні.

Міністер закордонних справ національного уряду Китаю, Ванґ, післав телеграфічне повідомлення радянському урядови негайно розпочати переговори в справі Східно-Китайської залізниці. Тут думають, що большевики захоплять лише певну смугу в Манджурії й закріпляться на височинах, щоби потім розпочати переговори з Китайцями.

ПЕРЕМОГА НАД ПОВСТАНЦЯМИ.

ШАНҐАЙ (Китай), 26. листопада. — Президент китайської републики, ґенералісимус Кай Шек, вернувся до столиці Нанкіна. Він заявив, що остаточно переміг і знищив повстанців ґрупи Куомінчу. Тепер лишилися лише повстанці „залізної дивізії" в районі Кантона. Він сподівається, що йому скоро пощастить і там здобути успіхи, бо тепер посилає туди великі підкріплення для урядових військ.

Кай Шек тепер занепокоєний відомостями з Манджурії, де в районі Гайляру 20,000 китайських жовнірів оточені червоними військами. Частина з них уже обеззброєна, а кілька тисяч зістали вбиті. Звідтиж доходять відомости про деморалізацію манджурських військ.

РОЗЛАМ СЕРЕД ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ.

ПАРИЖ (Франція), 26. листопада. — Після того як на зборах управи Національної Юнії Французьких Інвалідів двома третинами голосів ухвалено резолюцію підтримки політики міністра Бріяна, що прагне до вилучення війни з міжнародного життя, як засобу полагодження міжнародних непорозумінь, два значніші члени Юнії Інвалідів зрезиґнували з уряду.

Вони рішуче виступають проти політики Бріяна й стоять на тому, що війни не можна засуджувати раз на все. Обидва вони стоять на чолі націоналістичної ґрупи інвалідів.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БАТЬКО ПОБІДИ

Смерть забрала Франції Джорджа Клеманса, себто того, у котрого руки зложено в 1918 р. судьбу Франції, коли то він був уже в 76 році життя і коли Німці підняли рішаючий бій, обстрілюючи Париж. Виглядало це на перший погляд дивним, що керму держави віддано в таку тяжку годину в руки старого чоловіка, котрий був відомий головно зі своїх радикальних поглядів, та з того, що його називали загально „тигром", бо як тигр кидався він у своїх письмах чи дебатах на своїх противників і торощив їх на всі способи. Через десятки літ був він пострахом всіх урядів, бо валив одно міністерство за другим. Мав повно ворогів, а найбільше в католицьких кругах, бо був відомий зі своєї завзятої боротьби з клерикалізмом. І от тій людині віддав французький нарід себе в опіку в найтяжчу годину нації. А віддав себе тому, що попри здібности цінив у Клеманса особливо його високі моральні засади, коли ходить про добро французького народа.

Обнявши владу, Клемансо показав себе автократом, подібним до найбільших деспотів. Він безпощадно нищив найвидніших людей до міністрів ключно, ставив їх під суд і доводив до того, що їх проганяли з краю, або карали смертю, а все за те, що вони прибивали бойового духа нації й склонювали Францію до угоди з Німеччиною. Клемансо пережив одну велику зневагу нації, коли у Парижі короновано німецького кайзера в 1870 році. І ціле своє життя думав тільки про те, як відомстити ту зневагу. Тому не істнувало для нього ніяке порозуміння з ворогом, а тільки: побіда. І свого він дігпняв. Він цинічно віднісся до 14 пунктів Вилсона, видушив від Німеччини, що тільки міг, щоби її прибити й не дати їй змоги реванжу. Він махнув рукою на терпіння й національні аспірації инших народів, коли це було в інтересі Франції. Зате попирав, приміром, будову Великої Польщі, нехтуючи кровю, яку проливала Галицька Армія в обороні своєї державности. Клемансо знав тільки Францію та її інтерес.

Довівши до великої побіди, мав Клемансо одно ще задушевне бажання: стати президентом Франції. Та як тільки минула небезпека для Франції і Клеманса вже не потребували, піднесли голову його численні противники і Клемансо мусів уступити з публичної арени й усунутися від політичного життя.

Аж смерть зєднала біля його особи знову цілу Францію. Умираючому зложили поклін і найбільші вороги. Навіть католицький епископ Де Ля Валлет-Монтбрун прийшов відвідати того завзятого ворога духовенства, заявляючи: „Його боротьба з клерикалізмом є нічим супроти його величі. За його вірну службу свому народови можна йому простити богато річей".

Я. Дуб.

ЕМІҐРАЦІЯ РОСІЙСЬКА ТА УКРАЇНСЬКА І БОРОТЬБА ЗА БУДУЧЧИНУ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ.

Минають роки за роками, як припинилася на Сході Европи визвольна боротьба та громадянська війна. Всупереч вірі та надіям ріжних соціяльних ґруп чи політичних сторонництв компартія здобула собі перемогу в Росії і навіть поширила панування совітської влади на Україну, Білорусь, Північний Кавказ та закавказькі і закаспійські терени, яким підчас революції пощастило було відновити чи утворити власну суверенну державність. Себто Москві під фірмою Совітського Союзу вдалося затримати російське панування над цілим рядом тих кольоніяльних теренів, які протягом останніх двох століть опанував російський імперіялізм. У звязку з цими подіями за межами Совітського Союзу опинилася досить велика кількість вояків ріжних націй, а також звичайна чи політична еміґрація, оскільки вони не примирилися з пануванням пролетарської диктатури на Сході Европи або продовжують змагатися за відновлення власної суверенної державности. Разом з тим необхідно зазначити, що скількість цієї еміґрації української, білоруської та вірменської значно побільшилась також тими ґрупами громадян, які змушені перебувати на чужині на ґрунті захоплення ріжних теренів Польщею, Румунією чи Туреччиною.

Біжучого року для значної частини еміґрації минає вже перше десятиліття (для иншої частини цей ювилей припадає в 1930 р.) того чи иншого поневіряння на чужині. За той час еміґрація вже пристосувалась до нових обставин свого життя та побуту. На початку більшість була переконана, що за рік чи два в наслідок усяких можливих подій еміґрація поверне на батьківщину. Нині після гіркого досвіду твереза частина прийшла до переконання, що може ще 5 або й 10 років доведеться чекати того бажаного моменту, коли еміґрація зможе повернути додому. Звичайно, як це завжди буває в людському суспільстві, поміж еміґрацією існують ріжні течії. Так активна частина еміґрації ще не втратила своєї віри та надії у неминучий у ближчому часі занепад пролетарської диктатури і зберегла той оптимізм, який перемагає всі трудноці та ріжні турботи злиденного перебування на чужині. Навпаки, пасивні ґрупи песимістично задивляються в будуччину і прикладають всі зусилля, щоб влаштуватися по ріжних країнах світу на довший час. Не треба також забувати, що еміґрація усіх цих націй складається з ріжнофарбних політичних ґруп та ріжноманітних соціяльних верств. Тимто перебування на чужині не для всіх ґруп еміґрації є неминучим повільним виснаженням сил та передчасною втратою працездатности на ґрунті жахливих злиднів, голодування чи безробіття. Так еміґрація деяких націй, так сказатиб, знаходиться у привілійованому становищу супроти всіх инших. Наприклад еміґрація жидівська завдяки допомозі своїх одновірців, порозкиданих по всьому світу, знаходиться, мабуть в найкращому становищу. Далі еміґрація вірменська теж почасти на ґрунті допомоги старих вірменських громад, а головне завдяки своїм звязкам та активности перебуває може в негіршому становищу, як жидівська. Нарешті еміґрація російська з причин своєї великої скількости (це пояснюється також тим фактом, що значна частина Жидів, Українців та инших еміґрантів зарахована за Росіян), як також завдяки своїй кращій орґанізації та умінню використати обставини чи політичну конюнктуру, таксамо здобула собі упривілійоване становище у порівнанню з еміґрацією українською та иншою. Росіяне утворили свою чималу пресу, видавництва, тощо. Тимчасом українська еміґрація власне лише в Чехословаччині спромоглася добитися того самого. Еміґрація грузинська, білоруська, козацька та инші навіть цим не можуть похвалитися.

Отже еміґрація тих східньо-европейських націй, що продовжують боротися за власну державність, безперечно не менша по своїй скількости від російської, знаходиться в гірших матеріяльних обставинах, а тому й не спромоглася налагодити як належить свою культурно-політичну працю та виконати ті досить великі завдання, які припали на неї у процесі визвольної боротьби. І це в той час, коли навіть під пануванням совітської влади зростають невпинно політична сила та культура всіх східньо-европейських націй. Ми не заперечуємо того факту, що еміґрація російська своїм складом та завдяки колишнім звязкам з ріжними европейськими державними і деякими суспільними чинниками має певні переваги перед еміґрацією инших націй. Проте повинні сконстатувати, що провідні кола еміґрації української, білоруської, грузинської, козацької і т. д. поробили далеко не всі ті заходи, на ґрунті яких можна булоб добитися значно кращої оборони власних інтересів правних та матеріяльних. Ще в більшій мірі це можна ствердити відносно тих національно-політичних завдань, які саме й являються причиною та оправданням перебування такої великої скількости еміґрантів поза межами їх рідних земель. Тому саме европейська суспільна думка знає переважно російську еміґрацію та уважає, що вся еміґрація провадить боротьбу власне проти пролетарської диктатури. Себто Европа ще й нині замало освідомлена про наші пляни та далеко менше рахується з неросійською еміґрацією; через те в певних колах европейських впливових чинників запанувала думка, що з занепадом большевицького панування на Сході Европи вся еміґрація поверне додому та візьме активну участь у господарсько-політичному відродженню майбутньої Росії, яка має охопити всі ті країни, що нині творять Совітський Союз. Російська еміґрація використовує цей факт і в міру своїх сил провадить аґітацію та пропаґанду, щоб переконати Европу в необхідности збереження гегемонії Росії на Сході Европи, бо, мовляв, без цього там ніколи не буде сталого мира та взагалі ладу і спокою. Характерно, що ціла російська еміґрація усіх політичних напрямів уважає Совітський Союз за неподільну російську державу та разом з цим не припускає навіть думки про відділення від Росії України, чи инших національних держав. Мало того, вона мріє також про поновлення російського панування на побережу Балтику, тощо. Себто, російська еміґрація з цього боку є більш імперіялістичною та войовничою, ніж сучасна Совітська Росія.

І справді, російські монархісти та націоналісти припускають в будуччині, якби їм вдалося захопити владу в свої руки, лише можливість певної обласної самоуправи чи дуже обмеженої автономії для деяких теренів Східної Европи, а републиканці та соціялісти уявляють останню федеративною російською републикою зі значно більшою перевагою Москви, ніж це знаходимо в Совітському Союзі. Себто **в колах російської еміґрації нема ні одної ґрупи, яка годилась би на суверенність України, Грузії, Кубані чи якої иншої країни.** Навіть найменш войовнича ґрупа Чернова годиться лише на збереження Совітського Союзу, перетворивши його у спілку держав відповідно своїм бажанням. Ми вже не кажемо про те, що за винятком соціялістичних ґруп російська еміґрація обстоює в тих чи инших розмірах реставрацію старого суспільного, а почасти й політичного ладу, що таксамо є безперечно не в інтересах ріжних націй Східної Европи. Отже з нашого погляду може саме з вини української еміґрації европейська дипломатія та взагалі суспільна думка уважає всю еміґрацію переважно лише антибольшевицькою і замало рахується з тим, що неросійська частина еміґрації змагається за своє визволення в засаді, себто за поділ Східної Европи на ряд національних держав. Звичайно, українській еміґрації лише власними силами може й справді дуже важко перебороти той консерватизм та російські трудноці, які ще й досі панують в колах европейської дипломатії чи суспільної думки відносно Східньої Европи. Таксамо не легше доводиться також еміґрації грузинській чи якійнебудь иншій при обстоюванню своїх справедливих прав на відновлення власної незалежної державности. Тим більше, що на ґрунті відокремленого ставлення державности української, грузинської, білоруської чи козацької неросійська еміґрація не встані дати свого широкого пляну для будуччини цілої Східньої Европи, себто поставити власну імпонуючу концепцію супроти російської. На жаль, як це ми знаємо з досвіду, відокремлена проблема українська чи грузинська не викликають до себе належного інтересу в міродайних колах, а російська еміґрація має можливість поборювати наші заходи само тому, що еміґрація тих націй Східної Европи, які продовжують боротьбу за суверенну державність, ще й дотепер не спромоглася утворити відповідний **спільний центр** для поборювання російських інтриґ та для успішної пропаганди власної концепції.

(Кінець буде).

Томас Ман.

ТЯЖКА ГОДИНА.

(Докінчення)

Сумління... як голосно кричало його сумління! Згрішив, згрішив проти себе самого у всіх тих літах, проти свого ніжного пригаду тіла. Розгульність його молодечого духа, просиджені ночі, дні у хатнім повітрю, наповненім димом з тютюну, передуховлений і непамятаючий на тіло, отомлюючі середники, якими побуджував себе до праці, — то мстилося, мстилося тепер!

А коли мстилося воно, то він хотів робити на злість богам, які посилали провину, з потім накладали кару. Він жив, як мусів жити, він не мав часу бути мудрим, не мав часу бути розважним. Тут, в тім місці на грудях, коли віддихав, кашляв, позіхав, все в тім самім місці той біль, ця мала діявольська, колюча, прошиваюча пригадка, яка не мовчала, відколи перед пятьма роками напала його в Ерфурті пропасниця, ця получена з горячкою грудна недуга — що хотіла вона сказати? По правді знав це аж задобре, що вона думала — міг собі лікар, як міг і як хотів удавати. Він не мав часу з мудрою уважливістю обходитися із собою, лагідною обичайністю господарити. Це, що хотів робити, мусів робити зараз, сьогодня ще, скоро... Обичайність? Одначе, як прийшло воно наконець, що якраз гріх, віддання себе шкідливому і пожираючому здавалося йому моральніщим, як уся мудрість і холодна приличність? Не вона, не підла штука доброї совісти була чимсь обичайним, але боротьба та нужда, терпіння і біль!

Біль... Як то слово розпирало йому грудь! Випялився, зложив на вхрест рамена; в його очах під червонавими, разом стоячими бровами виявився гарний жаль. Не булося ще нужденним, цілком нужденним ще ні, як довго було можливо дарувати своїй нужді горду й благородну назву. Одного треба було: доброї відваги — давати свому життю добрі і гарні імена: не зводити болю до кімнатного повітря і запору! Бути досить здоровим, щоби бути патетичним — щоби могти на тілесне не дивитися, не відчувати! Лиш в тім бути наівним, коли також з рештою знаючим у всім! Вірити, могти вірити в біль... Одначе, він вірив, так вірив в біль, так глибоко, так щиро, що щось, що ділося під впливом сього болю, не могло бути ані марним, ані злим. Його зір перенісся на рукопис і рамена схрестились ще кріпше на грудях... А сам талан, чи не був болем? А коли цей там, нещасний твір, велів йому страждати, не було-ж це в порядку так, і майже вже не добрим знаком? Він ще ніколи не вийшов розбурханий — твір і його недовіря властиво доперва тоді поналося би, коли би він це зробив. Лиш в партачів і ділетантів він виходив розбурханий, у скорозадоволених і незнайків, які не жили під тиском і в школі талану. Бо талан, мої панове і пані, там в долі, низько в партері, талан не є нічим легким, нічим барашкуючим, він є не так то спроможністю. В корені є се потреба, критичне знання ідеалу, непомірність, яка не без муки доперва творить свою спроможність і побільшає її. А для найбільших, найнепомірніших є їх талан найострішим кнутом... Не нарікати! Не чванитися! Смирно, терпеливо думати про це, що неслося! А коли у тижні ніодин день, ніодна година не була вільна від страждання — що дальше? Тягарі і подвиги, домагання, клопоти, тяжкі труди уважати марними, видіти малими — ось що робило великим!

Піднявся, витягнув табакерку і жадно нюхав, а відтак заложив в зад руки і ходив так прудко по кімнаті, що аж полумя свічок маяло на продуві... Велич! Надзвичайність! Здобуття світа і безсмертність імени! Що значило все щастя вічно незнаного проти цеї мети? Бути відомим, знаним і любленим усіми народами землі! Говорите про самолюбство, ви, що не знаєте солодкости цеї мрії і бажання. Самолюбним є все незвичайне, коли воно страждає. Можете самі придивитися, говорить воно, ви, що без жадного післанництва, що на землі маєте так о много лекше! А честилюбивість мовить: Чи має терпіння пропасти марно? Великим мусить воно мене зробити!...

Ніздря його великого носа були напружені, його зір дрожав і блукав. Його рука була сильна і глибоко засунена за випустку його халата, коли ліва затиснена звисала на долину. Перелетний румянець виступив на його худі щоки, полумінь, що вдарила із жару його мистецького самолюбства, цеї пристрасти для свойого „я", яка невгасаємо горіла в його нутрі. Знав добре її, цю потайну опяніліcть своєї любови. Часами вистало лиш поглянути на свою руку, щоби його огорнула одушевлена ніжність для себе самого, на услуги якої все постановив віддати, що було йому даним із оружжя талану і штуки. Він міг це, нічого неблагородного не було в тім. Бо глибше ще, ніж це самолюбство, жила свідомість, щоби все це таки при тім всім в служенню чому-небудь високому, розуміється без заслуги, лиш із конечности, безкорисно нищитися і посвячуватися. І це були його заздрощі: щоби ніхто не ставси більшим від нього, хто також глибше не страждав, як він ради сього високого.

Ніхто!... Він пристанув, з очима, прислоненими рукою, горішнім тілом звернений на бік, вимикаючий, утікаючий. Одначе чув уже жало сеї неминучої думки в своїм серці, думки про нього, того другого, ясного, наглядного, щасливого, змислово-несвідомого, про того там, у Ваймарі, якого він любив з якоюсь тужливою ворожнечею... І знов як усе, в глибокім неспокою, з поспіхом і запалом, він чув, як починалася в нім робота, яка слідувала за отсею думкою: власне єство і мистецтво удержати і відгородити від мистецтва тамтого... Бо чи був він більший? В чім? Чому? Чи було це кровавим наперекір, коли би він побідив? Чи його знемога сталася-б траґічним видовищем? Богом, може, — героєм він не був. Одначе ще лекше було бути богом, ніж героєм! — Лекше... Тамтой мав лекше! Мудрою і щасливою рукою ділити пізнання і творчість, це могло робити погідним і безболісним і жерельно негідним. Одначе, коли творчість була божеською, то пізнання було геройством і обоїм був той богом і героєм, хто творив пізнаючи!

Воля до чогось тяжкого... Чи прочував хто, скільки карности і самопоборення коштувало його речення, одна строга думка? Бо наконець він був незнайко і мало вишколений, тугий і розмаячений мрійник. Тяжче було написати лист Юлія, ніж створити найліпшу сцену — задля цього також чи не було це вже майже вищим? — Від першого ритмічного пориву внутрішньої штуки за творивом, річчю, можливістю відпливу — аж до думки, до образу, до слова, до стрічки: що за дужання! яка дорога страждання! Чудесами туги були його твори, туги за формою, видом, обмеженням, тілесністю, туги там в ясний світ тамтого, який безпосередно і божеськими устами називав осяяні сонцем річи по імени.

А все-ж таки і тамтому наперекір: хто був мистцем, поетом рівним йому, йому самому? Хто творив так, як він, з нічого, з власної груди? Неначе музика, чистий праобраз буття, чи не зродилася в його душі поезія, довго ще перед тим, заки позичив порівнання і одіж із світа прояв? Історія, світова мудрість, страждання: ніщо більше, як засоби і приводи для чогось, що мало з ними мало що спільного, що мало свою вітчину в орфейських глибинах. Слова, поняття: лиш клявіші, в які ударяло його мистецтво, щоби видобути звуки укритої гри струн... Чи знали це? Вони цінили його дуже, ті добрі люде, за силу настрою, з яким він ударяв по сих або тих клявішах. І його любиме слово, його останній патос, великий Дзвін, яким він кликав на найвищі торжества душі, заманив багато... Свобода... Більше і менше, направду, розумів він під тим, ніж вони, коли торжествували. Свобода — що означало це? Трохи горожанської достойности, одначе не перед князівськими престолами. Віддайтесь мрії, про що все важиться думати дух під тим словом? Свобода чого? Чого наконець ще? Може навіть ще щастя, людського щастя, цих шовкових пут, сього мягкого і любого зобовязання...

Щастя... Його губи тремтіли; здавалось наче-б його зір звернувся до середини і поволі він опустив своє лице в долоні... Був в побічній кімнаті. Синяве світло спливало із висячої лямпи і квітчаста завіса заслонювала тихими закладками вікно. Стояв коло ліжка, схилявся над солодкою головою на подушці... Чорне волосся кучерявилося над лицем, яке блистіло блідістю перел і дитячі губи були у сні відхилені... Моя жінка! Люба! Чи ти йшла за моєю тугою і прийшла до мене, щоби бути моїм щастям! Ти є ним, будь тихо! І спи! Не підноси тих солодких, довготінистих вій, щоби дивитися на мене, так велика і темна, як инколи, наче-б питала і шукала ти за мною! Боже, Боже, як люблю тебе дуже! Лиш деколи не можу знайти мойого почування, бо я дуже часто є втомлений стражданням і змаганням з тим завданням, яке ставить моє „сам". І я не можу занадто бути твоїм, ніколи цілком в тобі бути щасливим ради сього, що є моїм післанництвом.

Поцілував її, розлучився з любою темнотою її сну, оглянувся, пішов. Дзвін нагадував йому, як далеко зайшла вже ніч, одначе це було також рівночасно, наче-б він вказував ласкаво на конець тяжкої години. Відітхнув, його губи кріпко затиснулися; пішов і вхопив перо... Не мріяти! Він був заглибоко, щоби могти мріяти! Не сходити в хаос, що найменше не задержуватись там! Лиш з хаосу, якого є у щерть, видвигати на світло, що здатне і дозріле, щоб осягнути постать. Не мріяти: Працювати! Замикати межами, викидати, надавати вид, скінчити...

І він скінчив його, твір страждання. Може не був добрий, але був скінчений, отже тоді мусів бути і добрий. А з його душі, з музики та думки, вивиралися нові твори, голосні і блискучі картини, які в святім виді чудово веліли прочувати безконечну вітчину, так як в мушлі шумить море, з якого її виловлено.

З німецької мови переклав:
Іван Віктор.

ПОШУКУЄМО 38 УКРАЇНЦІВ З $100.

ГРОМАДЯНИН ІВАН МАГУН З ТЕМС, ВЕСТ ВИРДЖІНІА, ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ПИШЕ:

ХАЙ МОЯ, ДІЙСНО ТЯЖКА Й МОЗОЛЬНИМИ РУКАМИ ЗАПРАЦЬОВАНА ЛЕПТА ЗВОРУШИТЬ ТАКИХ САМИХ ЯК Я УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ ДО ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ, ЩОБ НАШОЮ РОБІТНИЧОЮ ЖЕРТВОЮ БУЛА ПОБУДОВАНА ВІКОВА ПАМЯТКА У РІДНІМ КРАЮ — ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

ЩИРО Й ГІДНО НЕ СВЯТКУЄ 11-ту РІЧНИЦЮ ВІДРОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОСТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ ТОЙ, ХТО ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ЖЕРТВИ НА ТУ БЛАГОРОДНУ ЦІЛЬ. З ВІРОЮ, ЩО МОЯ ЛЕПТА ТРОНЕ СЕРЦЯ БРАКУЮЧИХ ЩЕ 38 СТО-ДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ, НА ЯКИХ ЖДЕМО, ПЕРЕСИЛАЮ СВОЇХ $100 ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

З руху Української Народної Школи.

З початком шкільного сезону українська народна школа оживилась на краще. Спроваджено нового учителя, М. Пасічника. Дітей вписилось досі 90 й поділено на чотири відділи. Є завваги, що діти з минувших сезонів скористали не все, що можна було, бо в громаді бували ріжні тертя партійно-релігійні й тим легковажилося школу. Тепер усе налагоджується й ми можемо сміло сказати, що ідемо вперед, уникаючи шкідливих партійних конфліктів. Доказом хай послужить це, що на зазив Комітету Школи місцеве Українське Співацьке Товариство відкликнулось прихильно, даючи першу сезонову виставу „Клюб Суфражисток" в користь Школи.

На тій виставі заманіфестували громадяне розуміння ваги Школи, бо галя була вщерть переповнена. Хто був на згаданій виставі, не пожалує, бо це була дуже смішна комедія й аматори вивязалися зі своїх роль добре.

В слідуючому . репертуарі береться самі лучші песи-драми. Тепер підготовляється діточою трупою вистава „На Сіножаті" зі співами й танцями. Відчувається брак дітей позашкільної молоді, а тому проситься родичів присилати позашкільну молодь в ціли устаткування кращого аматорського гуртка й хору молоді.

С. Каплун, предс.; А. Кемпа, кас.; В. Музика, секр.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.!

ЗАХОДОМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

— відбудеться —

ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 1. ГРУДНЯ 1929

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ

В ТРЕТІЙ ГОДИНІ ПОПОЛУДНИ.

Громадяне! Надходить час перепису населення, тому хвиля, котру ми мусимо використати, є важною, отже приходіть на згадане віче, де почуєте справоздання комітету і будете знати як поступати при переписі населення. Покажім, що ми народ живої нації і спішім на віче!

278-9 КОМІТЕТ.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

МЕНВИЛ, Р. АЙ. Тов. ім. Михайла Драгоманова, від. 181, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 1. грудня, на Люм Фіксерів гали, в годині першій пополудни. Обовязком є кождого члена прибути на час, бо маємо важні справи, а також будемо вибирати новий уряд на 1930 рік. Кождий член обовязаний принести 30 центів за календар У. Н. Союза. Будемо принимати нових членів до У. Н. Союза і Товариства без оплати вступного, тож користайте з сеї нагоди, щоб не було запізно. — Микола Шевчук, предс.; Іван Ткач, секр.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ У ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ при співучасти Укр. Хору „Боян" і Товариств, Українська Православна Громада устроює

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1929 РОКУ

ST. MICHAEL UKRAINIAN CHURCH, 394 BLACKSTONE STREET, точно в годині 3-тій пополудни.

На святі виголосить реферат д-р Волод. Клодницький.

Весь дохід призначений на будову дому Укр. Інвалідів у Львові

Проситься всіх Українців, як з Вунсакет так і з околиці громадно прибути на це свято. 278-9

Комітет.

ФІЛЬМ ДЛЯ ВСІХ УКРАЇНЦІВ!

МАЙНЕРСВІЛ І ОКОЛИЦЯ!!!

БУДЕ ВИСВІТЛЮВАТИСЯ ПЕРШИЙ І ПОСЛІДНИЙ РАЗ В ЦІЙ МІСЦЕВОСТИ ФІЛЬМА

„ТАРАС ШЕВЧЕНКО"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ГРУДНЯ 1929 РОКУ

В ОПЕРА ГАВЗ НА СИМБЕРУ І 3-тій ВУЛИЦІ.

Обовязком кожного Українця прибути на цю фільму і побачите життя, боротьбу і муки, які пережив Шевченко за український народ в боротьбі із царизмом і темнотою. Ані один Українець не повинен оминути цеї надзвичайної нагоди. Всі, як один, прибудьте на фільм „Тараса Шевченка".

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 3-тій ПОПОЛУДНИ.

ВСТУП ДЛЯ СТАРШИХ 50 Ц.; ДЛЯ ДІТЕЙ 15 Ц.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ПОЗІР! МІННЕАПОЛІС, СТ. ПОЛ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ Й СПІВАЦЬКО-АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА ПРИ ЦЕРКВІ СВ. КОНСТАНТИНА І ЄЛЕНИ

— відбудеться —

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

получене з КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ГРУДНЯ 1929 РОКУ

В У. Д. П. JACKSON STREET, N. E. 700

Початок о годині 3.30 пополудни. — Вступ вільний.

Проситься взяти численну участь, бо програма є досить богата, за що не пожалуєте, на котре запрашає

278 Комітет.

УВАГА! ЛУДЛОВ, МАСС., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ПРИ ТОВ. ІМ. І. ФРАНКА, відділ 253 Укр. Народ. Союза, в Лудлов, Масс.

— відбудеться —

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В СУБОТУ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ

Початок точно в 7-ій год. вечером. — Вступ 50 центів.

Весь дохід призначений на будову дому Українських Інвалідів у Львові.

Святочну промову виголосить місцевий учитель В. Петрусик.

Програма концерту не надто велика, але добірна і добре підготовлена. Крім хорових і музичних точок буде відограна сценічна картина „З листопадових днів". Проситься всіх Українців до громадної участи. Своєю численністю докажім, як високо цінимо ми визвольні змагання українського народу та як глубоко вкорінилось у наших серцях бажання жити вільним самостійно-державним життям. 278

Комітет Свята.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ІНТЕРЕСОВАНИМ подаю до відома, що я покинув парохію в Mahanoy City, Pa., і перебуваю тепер на відпочинку. 274,6,8
Rev. STEPHEN SKLEPKOVICH,
Locust Valley, Barnesville, Pa.

АННА ГАВРИШ, замужна за Гр. Дюк, пошукує своєї сестри Маґди Гавриш, з Бобинців, повіт Рогатин. Хто би о ній знав, або вона сама, нехай зголоситься на адресу:
АННА ДЮК,
P. O. Box 137, Old Bridge, N. J.

Ф. П. ЦІРКА З ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

пошукує спільника до бізнесу з невеликим капіталом, але зате добрим та чистим характером. Інтересовані голоситись листовно: 267-
Ф. П. ЦІРКА,
145 Church St., Woonsocket, R. I.

ПОТРІБНО СПІЛЬНИКА

ДО САДЖЕННЯ ГРИБІВ.

прихід дуже великий, також спільника до видання книжки: „Як розводити гриби". Або продам рукопись ілюстрації. Інтересуючих прошу голоситися листовно:
HARRY KRAMAR,
277 E. 10th St., New York, N. Y.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

ЕМІЛІЯ УГОРЧАКОВА має великий склад найкращих українських строїв і ріжних костюмів до аматорських представлень і народних виступів, як також прибори до характеризовання. При замовленнях треба присилати точний спис осіб і потрібних річей. Випозичає також народні строї хотячим фотографуватися. Замовлення на костюми до представлень треба присилати що найменьше 8 днів перед представленнем на слідуючу адресу:
Mrs. E. UHORCHAK,
216 Washington St., Jersey City, N. J